

Hoe kunnen we uitbuiting van arbeidsmigranten stoppen? PICUM stelt effectieve klachtenprocedure voor.

BRUSSEL 6 maart 2017 – Werknemers zonder wettig verblijf worden in heel Europa straffeloos uitgebuit en misbruikt. Vaak kunnen ze geen klacht indienen zonder het risico te lopen om gearresteerd of gedeporteerd te worden. Het Platform voor Internationale Samenwerking inzake Migranten zonder wettig verblijf (PICUM) heeft [nieuwe richtlijnen](#) opgesteld * voor een effectieve klachtenprocedure bij schending van arbeidsrechten van alle werknemers, , inclusief werknemers zonder wettig verblijf.

Sultana werkte twee en een half jaar als huishoudster in Ierland. Ze werkte gemiddeld 105 uur per week en werd daarvoor slechts 150 euro per maand betaald. Ze kreeg geen verlof en moest ook op feestdagen werken. Haar werkgevers hadden voor haar nooit een werkvergunning bemachtigd en dus verbleef ze zonder wettig verblijf in Ierland. Met hulp van het centrum voor migrantenrechten in Ierland (MRCI) heeft ze een klacht ingediend tegen haar werkgever bij de arbeidsrechtbank. Er is echter nog geen oordeel geveld.

Sultana zei: *“Het voelt alsof mijn leven nu op pauze staat terwijl het proces loopt. Ik wil eerst gerechtigheid zien voor ik verder kan met mijn leven. Ik ben MRCI heel dankbaar voor hun hulp, werknemers zoals ik, hebben de steun van organisaties hard nodig.*

De omstandigheden waarin Sultana werkte, zijn een dagelijkse realiteit voor arbeidsmigranten zonder wettig verblijf in heel Europa. Arbeidsuitbuiting van irreguliere migrantenwerknemers is wijdverbreid, hun werkgevers weten namelijk dat ze niet veel mogelijkheden hebben om hun recht te claimen. In de meeste EU landen kunnen werknemers zonder wettig verblijf geen klacht indienen, zonder dat dit gerapporteerd wordt aan de immigratiedienst. In plaats van werkgevers te straffen, die op lonen korten of niet uitbetalen en mensen dwingen te werken in ondermaatse en soms gevaarlijke omstandigheden, lopen de werknemers zonder wettig verblijf het risico op arrestatie, opsluiting en deportatie. In het beste geval verliezen ze ‘alleen’ hun baan en wordt hun zaak geseponneerd, vanwege hun irreguliere status.

Volgens Michele LeVoy, Directeur van PICUM, is het: *“de taak van de overheid om de straffeloosheid van werkgevers die hun werknemers uitbuiten aan te pakken, in plaats van het onmogelijk te maken voor werknemers om uitbuiting aan te klagen en hun recht te claimen, omdat ze geen verblijfsstatus hebben. Het benadeelt individuen en hun gezinnen, en het ondergraaft de arbeidsnormen voor iedereen.”*

“Regelgeving van de Internationale Arbeidsorganisatie (ILO) beschermt het recht van alle werknemers, ongeacht hun status, om achterstallige vergoedingen op te eisen voor het werk dat ze hebben uitgevoerd.”, zegt Claire Courteille van de ILO.

In internationale richtlijnen wordt ook uitgelegd dat persoonlijke gegevens over de werknemer niet gedeeld mogen worden tussen de arbeidsinstanties en de immigratiedienst. Deze ‘firewall’ vindt PICUM, moet zich ook uitbreiden naar de arbeidsinspecties en de arbeidsrechtbanken. Andere aanbevelingen zijn het recht op toegang tot juridische vertegenwoordiging en een verblijfsvergunning – tenminste tijdens de duur van de rechtszaak met de mogelijkheid tot verlenging – en het aanstellen van een bevoegde instantie met voldoende middelen om de klachten te behandelen.

Voor meer informatie, neem contact op met:

Elisabeth Schmidt-Hieber, PICUM Communications Officer, +32 2 210 1780
elisabeth.schmidt-hieber@picum.org

Aantekeningen voor de editors:

De richtlijnen 'Werknemers zonder wettig verblijf: richtlijnen voor het indienen van een effectieve klacht inzake uitbuiting of misbruik in het kader van tewerkstelling' zijn beschikbaar in [Engels](#), [Tsjechisch](#), [Nederlands](#), en [Duits](#) op de PICUM website. In de komende maanden zullen ze ook in het Frans en Spaans beschikbaar zijn op PICUM's website.

Het 'firewall' principe:

De Speciale Rapporteur voor Migrantenrechten bij de Verenigde Naties, François Crépeau, heeft de noodzaak voor een 'firewall' onderschreven om ervoor te zorgen dat de toegang tot openbare diensten wordt gescheiden van de immigratiewetgeving (https://papers.ssrn.com/sol3/papers.cfm?abstract_id=2780641).

De Raad van Europa heeft opgeroepen om niet langer persoonlijke gegevens te delen en een 'firewall' op te stellen (<https://wcd.coe.int/ViewDoc.jsp?p=&id=2431615&Site=DC&direct=true>).